

Parshat Behar Bechokutai

וְכִי־יִמְוָה אֶת־יָדְךָ עִמָּךְ וְנִמְכַרְתָּ לְאִתְמַעְבֵּד בּוֹ עַבְדָּת עִמָּךְ:

If your kinsman under you continues in straits and must give himself over to you, do not subject him to the treatment of a slave.

כִּשְׂכִיר כְּתוּשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ עַד־שְׁנַת הַיְבֻל יַעֲבֹד עִמָּךְ:

He shall remain with you as a hired or bound laborer; he shall serve with you only until the jubilee year.

(25:39-40)

Ohr Hachaim

וכי ימוך אחיך וגו'. פרשה זו תרמוז למה שאמרו ז"ל בספר הזוהר (תיקונים י') כי ה' צוה לשר אדום שהוא ס"מ שלא יתנהג באכזריות עם ישראל, והוא אומר כי ימוך אחיך על דרך אומרו (מלאכי א'ב') הלא אח עשו ליעקב, עמך פירוש נמיכותו ועניותו הוא לצד היותו עמך שנתלוה לדרכיך הרעים, ונמכר לך על דרך (ישעי' נ"ב ג') חנם נמכרתם ודרשו בספר הזוהר (ח"ב קכ"ח.) כי בחינת ס"מ תקרא חנם, שגלות החל הזה הוא לאדום זכור ה' לבני אדום.

וכי ימוך אחיך "And if your brother becomes poor, etc." This paragraph is an allusion to something we find in the Tikkuney HaZohar chapter 10 that G'd ordered the spiritual representative of Edom (Samael) in the celestial spheres not to deal cruelly with Israel. When the Torah speaks of the Jewish people becoming poor this is a reference to the exile under the Romans. The reason the Torah speaks of "your brother" is the same as the prophet Maleachi reminding the Jewish people in G'd's name (Maleachi 1,2) that Esau was Jacob's brother but that nonetheless G'd loved Jacob. The word "with you," is a reminder that the impoverishment of Israel is due to its proximity to Esau/Edom and the fact that it started to copy the evil ways of Edom. The words "and he sold himself to you," may be understood as similar to Isaiah 52,3 in which the Jewish people are described as having sold themselves in return for "nought". According to the Zohar volume 2 page 128, Samael is equated with the domain of חנם, nought, seeing the prophet speaks of the exile under Roman (Edom) domination. (compare Psalms 137,7 where the Jewish people ask G'd to repay Edom for the cruel treatment they dished out to the people of Israel)

ואמרו עד שנת היובל הוא גבול הגאולה כידוע יעבוד עמך, ומודיע ה' כי סוף סוף יצא מעמו דכתיב ויצא מעמך, הוא ובניו פירוש הניצוצים המתבררים באמצעות היותם עמו והוא סוד הגלות, שאם לא כן למה לא ייסרם ה' בשבת מוסר שם בארצם ובנחלתם אלא אחד מהטעמים הוא כדי שיבררו הניצוצות של הקדושה מבין הארצות כי כל מקום ומקום שימצאון שם ישראל באמצעות היסורין והתורה והמצות הניצוצות מתבררים מעצמם, והוא סוד אומרו (קהלת ח') עת אשר שלטה האדם באדם לרע לו.

The Torah continues "until the Jubilee year he will serve with you;" in this instance the Jubilee year is a reference to the most remote date possible for the redemption. G'd advises Edom that in the end the Jewish people will go free from its exile, i.e. ויצא מעמך. The reference to ובניו is to the "sparks" which have become isolated and which are the mystical

dimension of the whole concept of the value of exile. This is the mystical aspect of Kohelet 8,9:
"there is a time when one man rules over another to his detriment."

ואם תאמר אם כן אם לא היו ישראל חוטאים וגולים מי היה מברר המתבררים עתה בתפוצת ישראל, דע כי אם לא היו ישראל חוטאים היה להם כח לברר ניצוצות הקדושות במקום שהם מכל המקומות אשר באו שם, מה שאין כן אחר חטאם דחלש כחם ולואי שתשיג ידם במקום עצמו אשר שם הניצוצות.

You may well ask what would have happened to all these souls if Israel had not sinned and as a result had been scattered throughout the world in exile? Know that if Israel had not sinned they would have possessed the spiritual power to attract these lost souls from wherever they were instead of having to be physically near them in order to exert some influence on them. It was the Israelites' sin which weakened their spiritual power; these sins so weakened Israel's spiritual power to act as a magnet for these souls that even while in exile and physically close to them they do not succeed in all instances to rescue the souls in question.

Further reference:

Michtav meliyahu 2:255 (Bnei gad and bnei reuven) and 3:358 (letter about college)

